

PĚSTOUNOVI | vydává RKC Chaloupka | čtvrtletník | PROSINEC 2016 | ZDARMA

Pouták 1

Pouták 2

Pouták 3

Milí čtenáři,

rok 2016 nám ukrájí poslední dny a událostí, na které bychom mohli vzpomenout, je spousta. Jsou to velké věci, které se udály v práci, v osobních životech, ale jsou to i maličkosti, na které budeme v dobrém vzpomínat.

Na horší věci budeme chtít zapomenout, nebo si z nich naopak vzít poučení.

Když se při všem tom závěrečném shonu zastavím a zeptám se sama sebe, co je pro mne důležité, kam pošlu svou energii v roce 2017, má odpověď vůbec není originální. Ale je v ní vše, co je pro mne důležité: rodina a smysluplná práce.

Už tento kousek textu je pro mne smysluplná práce. Mám obrovské štěstí, že práci, kterou dělám, mne naplňuje, pomáhá druhým a má smysl.

Úplně největší smysl v mém osobním životě mají děti. Dvě slečny, které ještě potřebují spoustu mé péče. A děti kolem mne, děti které spojuje naše Chaloupka a pro které má smysl vydat nejvíc energie.

Každý z vás má v sobě důležitá slova, která se při zastavení a zamyšlení zhmotní. Přeji vám do nového roku 2017, ať si těch zhmotněných slov užíváte, máte z nich radost a mají pro vás smysl.

Vaše Edita

Slezské válení

Někdy v průběhu letošního srpna mne oslovil kamarád Honza, zdali bych s ním 3. zářijovou neděli nechtěl absolvovat kulturně-sportovní soutěž Valíme se Slezskou. Už jsem ji znal z vyprávění, neboť má milovaná polovička absolvovala v loňském roce první ročník a velice si ji pochvalovala. Jak by ne, obsadila celkové třetí místo. Takže výkonnostní laťka je v rodině nastavena velmi vysoko. Rád souhlasím.

O co vlastně jde? Po celé Slezské Ostravě je 10 stanovišť, mezi kterými se závodní dvojice pohybují na kole. Na těchto místech se plní různé úkoly různé obtížnosti a zábavy. Samozřejmě co nejrychleji. Ale má to háček. Nejde jen o rychlost a šikovnost, jde taky o znalost terénu a náhodu. Po splnění úkolu se losuje další stanoviště. Základ je nenajezdit moc kilometrů, jednotlivá místa by měla na sebe navazovat. V polovině závodu, po čtvrtém nebo pátém úkolu, je povinná přestávka v místě startu.

Startuje se v jedenáct, u registrace se setkáváme o dvacet minut dříve. Registrujeme se, až potom mi padne zrak na Honzovo kolo. Tvrdil mi, že si pořídil nové, ale přitáhl svoji starou známou rachotinu. Zřejmě první „horák“, který se v ČSSR prodával, vážící asi třicet kilo, s apartním

košíčkem na potraviny. Cha, jsem zvědavý, jak pofrčí do hladnovského kopce. Ale pojede na něm on, ne já, tak co. Alespoň budu mít omluvu za výsledkový propadák. Prostě jedem na pohodu...

Krátce po jedenácté se asi třicet dvojic vydává na trať. První zastávku máme v Zeleném centru o dvě ulice níže. Přijíždíme jako první a dostaneme dvě A4 s jogínskými pozicemi pro dva. Trochu to připomíná krkolomnou Kámasútru. Honza se mě ptá, kolik vážím. Je mi jasné, že ten těžší bude držet lehčího, proto svou váhu trochu podhodnocuji, asi o 8 kilo, a tím pádem jdu nahoru. Je to fyzicky dost náročné, ale zvládneme to a pokračujeme směr Čtyřlístek. Zde máme postavit funkčního létajícího draka. Moc se mi úkol nezamlouvá, draka jsem stavěl jednou, a co si pamatuju, neuletěl ani metr. Naštěstí se Honza chápe iniciativy, to se hned pozná čtyřnásobný otec. Já jen bezradně přihlížím. Asi za pět minut má hotového plně vybaveného draka. Zírám. Dokonce i prošel testem funkčnosti. Sjíždíme k Ostravici a po cyklostezce jedeme k loděnici. Tam se těším, tuším, že budou lodičky. Máme dopádlovat na druhý břeh, nabrat kamení, doplout zpět a trefovat kamením sudy na břehu.

Vydalo: Rodinné a komunitní centrum Chaloupka z. s., Repinova 19, 702 00, Moravská Ostrava. **Redaktorka:** Jana Fabianová.
Grafická úprava: David Styčka. **Redakční rada:** Edita Kozinová, Jana Fabianová, David Styčka. **Kontakt:** redakcechaloupka@gmail.com.

Vychází čtvrtletně zdarma za podpory:

Při nasedání se sice málem vyklopím, Honza je však zkušený kapitán, a tak rychle s kamením doplouváme k sudům a začíná střelba. Mám celkem štěstí, tři sudy trefuji na pět kamenů, Honza jich potřebuje o pár víc a úkol je hotov. Poté se rozmyšlíme, kam dál. Máme na výběr Kunčičky, nejdlejší místo závodu, a Základní školu na Bohumínské ulici. Protože je stanovišť celkem deset a k úspěšnému dokončení stačí mít splněno devět úkolů, je tu pokušení se vzdálené destinaci vyhnout. Váháme na můj vkus příliš dlouho, a tak šlápnu do pedálů a vyrazím směr Kunčičky.

Jedeme celkem dlouho, nálada v družstvu klesá, ale po dvaceti minutách dorážíme na místní fotbalové hřiště, kde nás čekají milí lidé a točené pivo. Úkol mě, fotbalového antitalenta, moc neuchvátí. Máme na určitý počet kopů obkroužit s míčem fotbalové hřiště a trefit se do brány. Jde nám to však nad očekávání dobře, akorát na závěr ze dvou metrů netrefíme branku. Vidina kariéry v Barceloně se rozplývá. Radost však máme z vylosovaného stanoviště, Hranečnicku, což je směrem k povinné pauze v depu závodu. Zatím nám to krásně navazuje. Je to kousek, cesta trvá necelých 10 minut. Rychle mi zavazují oči a Honza mě má navigovat coby slepce po určené trase. Čekám spíše decentní slovní pokyny, dvacet centimetrů doprava, deset doleva, o to více jsem překvapen brutálním stiskem mého krku Honzovou tlapou. Smýkne se mnou dopředu, nutí mě k běhu, což je při slepotě dost nepříjemný zážitek. Trasu proběhneme v limitu, nasedneme na kola a jedem zpět ke gymnáziu, kde nás čeká povinný odpočinek. Supíme do kopce, Honza se statečně drží, tempo zbytečně nepřepalujeme.

Odpočíváme dvacet minut, kolem nás je spousta závodníků. Nelze ani odhadnout,

jak jsme na tom. Někteří mají teprve čtyři úkoly, někdo pět, někdo plnil úkoly v okolí startu a vzdálenější stanoviště je teprve čekají. My máme nyní na výběr Základní školu na Bohumínské a haldu Emu. Z pochopitelných důvodů volíme pohodlnější cestu dolů a doufáme, že na nejvyšší bod Slezské Ostravy nedojde.

Vjíždíme na zahradu základní školy, kde nás čeká klasický nelehký vědomostní test. Kolikrát se stal Baník mistrem fotbalové ligy? Kolik má obyvatel Slezská Ostrava? Pokud je odpověď špatná, ta správná je schovaná v okolí, ale hledání pochopitelně zdržuje. Úkolem se bavíme asi deset minut a pak opět uháníme po břehu Ostravice směrem ke hradu, kde nás čeká v pořadí sedmé stanoviště. Nejdříve se dovíme složitou větu s cizími slovy a musíme ji sdělit mobilní kontrole, která se pohybuje dál na cyklostezce. Stoprocentně spoléhám na Honzu, ta věta mi z hlavy mizí asi po patnácti vteřinách. Kontrolu potkáváme až někde za Hornba-

chem, Honza ji bezchybně ze sebe vysype a dostáváme větu druhou, ještě delší, se kterou musíme jet zpět a zopakovat první kontrolu. To už rezignuji úplně a vypouštím ji hned. Úkol je celkem časově náročný, ale cíl se blíží. Od hradu k další zastávce na Slezskoostravské radnici to je coby kamenem dohodil. Zůstávám uvnitř, kde na počítači běží slavná či méně známá kulturní díla, která musíme ústně předat svým partákům venku a ti si je odškrtnou v seznamu. Je to jednoduché, ale jen v případě, že jsou oba v obraze. Jinak předávání informací zní celkem legračně. Například - dva oblečení pánové sedí v lese s nahatou paní, kolem je rozházené jídlo. Snídaně v trávě od Moneta. Nebo - barák ve tvaru křivých přesýpacích hodin. Tančící dům. I přes určité kominukační nesnáze zvládneme úkol celkem rychle a losujeme poslední stanoviště. Jde o mateřskou školu v Zámostní ulici, která je o 300 metrů vedle. Hurá, na Emu nemusíme.

V mateřské škole se dovídáme počáteční číslo, se kterým budeme dále pracovat. Mají tam nádhernou zahradu, ve které jsou rozmístěny cedule s početními operacemi. Proplétáme se přes prolézačky a keře a počítáme, až se nám z hlavy kouří. Výsledek sdělujeme sympatické paní v altánku. Ta nás propouští a nám zbývá pár set metrů do cíle. Bohužel přes největší krpál. Honzovo kolo je unavené, stávkuje a chce se vést. Po chvíli přemlouvání to vzdáváme a plížíme se k Penny, kde se kolo umoudří a my dojíždíme ke gymnáziu.

Oznamují nám, že jsme třetí v pořadí. Super, krásný výsledek, obrovská spokojenost. Doma nebude peklo, že jsem lepší, ani se mi nebudou smát, že jsem béčko. Zkrátka ideál. Dostávám pusu od manželky, objímám se s dětmi. Pochutnáváme si na dobrém obědě, poté je vyhlášení, dostáváme cenu, kterou si spravedlivě dělíme, a jedeme domů.

Moc pěkná akce to byla. Zábavná. Děkuji pořadatelům, děkuji Honzovi. I dnes, po dvou měsících, na ni rád vzpomínám a těším se na další ročník. **Petr Skiba**

Vyzpívejte se z emocí, je to zdraví prospěšné, radí zpěvačka

Muzikantka Ida Kellarová říká, že hudba umí odemknout každou duši. Že je klíčem k sobě samému. A trpělivě to vysvětluje a učí druhé - pomáhá lidem, aby skrze tóny dali průchod emocím. Aby pochopili a přiznali si, kým skutečně jsou.

Tak jako se to před třiceti lety stalo jí – právě díky muzice si tehdy naplno uvědomila, že se navzdory blond vlasům a modrým očím jednoznačně cítí jako Romka.

Od té doby pořádá workshopy plné energické romské muziky, tance a pohodového povídání. Jsou pro Romy, stejně jako Neromy, tak jako víkendový zářijový seminář pro pěstouny v ostravské Chaloupce. Poznat sebe sama se totiž hodí úplně každému.

„Byla jsem tady poprvé vloni a říkala jsem si, jestli moje práce bude pro pěstouny přínosná, jestli si z ní něco vezmou. Když jsme skončili, byla jsem šťastná. Viděla jsem, jak je pro ně důležité seznamovat je s romskou kulturou, romskou historií, romskou písní, tancem, romským myšlením, protože většina pěstounů jsou

buď Romové, nebo vychovávají převážně romské děti. A pro pěstouny, kteří romské děti nemají, je to taky důležité - naše společnost neví, proč jsme jiní, proč Romové jinak přemýšlejí, jinak se chovají.“

Proč je tak důležité tohle vědět a pocho- pit?

Je to o porozumění. Když pomůžeme pěstounům i dětem více si uvědomit, co to znamená a obnáší být Rom, oni se díky tomu mohou víc rozvíjet a rodiče je mohou víc vést.

Jsou tady i romské děti, které vyrůstaly v domovech. Jsou často vychovávány Neromy a vevnitř jim koluje romská krev – je to o probuzení romského v nich. Když někdo Romem je, tak to tam má, ale když byl vychovaný Neromem, tak to jen někde hluboko uvnitř bublá. Je třeba tomu

dát průchod a cítit svou krev a kořeny. Jinak to bude asimilace, ne integrace. Vždycky říkám: integrujte se, ale nezapomínejte, že jste Romové, protože máte být na co hrdí. Romská kultura je bohatá.

Přes romskou píseň otevírám lidská srdce, dělám to třicet let a vidím to po celém světě, jakou má hudba a romský odkaz moc a sílu. Kultura dnes vymírají, ani u nás už lidé nezpívají lidovky, jak se zpívaly, kdežto u Romů je to pořád živé. Romskou hudbu považují za obrovský poklad a ventil emocí. Romové umějí projevovat emoce, ale nemají až tak možnost uvědomit si, kým jsou. Kdežto Neromové mají tak silné uvědomění, že si nedovolí emoce projevovat. Jsou to dva světy. A je to o tom, abychom se otevírali a uvědomili si, že jsme jiní, ale že se navzájem potřebujeme.

Jak jste se ke svému romskému původu postavila vy?

Táta svůj romský původ zapíral. Ale měla jsem to štěstí, že jsem s ním jezdila za romskou babičkou na Slovensko. To byl můj únik z normálního světa. Jsem tak šťastná a vděčná, že jsem se od Romů mohla učit. Táta když tam přijel, vždycky zahodil masky a najednou tam stál krásný člověk. A já jsem na něj byla tak hrdá, jak byl sám sebou a projevoval city, vyznával lásku tátovi nebo bratrovi. Sešla se rodina, hrála muzika, byli šťastní. A když hrála smutná muzika, začali plakat. Pak zase veselá, byli zase happy. Vždycky mě poslali spát a já jsem si tam někde stála schovaná a vůbec jsem spát nemohla, jak to bylo silné. Byla to obrovská inspirace a odkaz.

Táta tolik zapíral, že je Rom, až ho to nakonec zabilo, bolest ho uvnitř užrala až k brzké smrti. Je mi to líto. Proto s dětmi pracuju na tom, aby se nestyděly. Když se za to budou stydět, nebudou moci být samy sebou, nebudou se moci najít, nebudou si věřit. Ať chodí, vzdělávají se, ať se vyučí a zakládají funkční rodiny, ale ať nikdy nezapomenou, že jsou Romové a ať se nikdy nezapírají.

Proto je pro mě a můj spolek Miret, který jsem založila v roce 1999, cílem vytvářet vzory. Myslím, že se mi to daří, a mám z toho obrovskou radost. Romská cesta je o citu, emocích, děti to v sobě opravdu mají. Je úžasné, když slyšíte osmiletého chlapce zpívat tak, že vás mrazí.

O ukrutné bolesti, kterou tam někde uvnitř z historie má. Když se napojí na to své romské. Kdežto u nás ve škole se učí děti Skákal pes přes oves.

Je obrovský rozdíl mezi dětmi romskými a neromskými. Romské děti neznají tlak: Musíš, musíš. Znáš to od své mámy, která byla učitelka. Já jsem pořád něco musela. A pak jsem přijela za romskou rodinou, kde jsem nemusela nic a cítila tu lásku a přijetí. Měla jsem dva světy, které ve svém pokročilém věku začínám dávat dohromady, začíná mi to dávat smysl – jedna strana bez druhé to nedáme, musíme si pomáhat, musíme se otevírat. Neromové a Romové se od sebe mají co učit. Proto zakládám romské i neromské sbory, kde mohou spolu děti tvořit a vystupovat a společně to všechno vyzpívat. A jak je jim spolu dobře! Vytváříme prostor pro setkání, aby si každý včetně dětí mohl udělat názor na základě opravdového životního prožitku. To je důležité. Protože jakmile někdo vychází z toho, že někdo řekl, někdo slyšel, někdo četl, akorát narůstá nenávisť.

Romům dodáváte sebevědomí.

Sebevědomí je důležité. Táta mně ukázal, jak se stydí a jak je zbabělý. Nenašel odvalu. Tak strašně se styděl a bál se, abychom my, děti, netrpěly, že je naše rodina romská, špatná. Když jsme vyrostly, přála jsem si, aby táta řekl: Já se nemám za co stydět, já jsem Rom. Kdyby to udělal, věřím, že by tu dneska ještě byl.

Táta mi dal obrovský dar – lásku k hudbě. Vedl mě k ní, miloval ji, byla pro něj vším, protože tam se mohl vyjádřit. Říkal: Hudba je jazyk, všichni ti budou rozumět. Já jsem tomu jako dítě nerozuměla a dneska vím přesně, co tím myslel. Zpěvem a hlasem, který v sobě najdeme, říkáme mu pravdivý a je v hloubce našeho nitra, můžeme všechno vyzpívat, vykřičet, vybrečet, vybolet a zpěvem vyventilovat a nebudeme mít nemoci, rakovinu. Tomu věřím.

Umí to každý? I Nerom? Dostat to ze sebe, otevřít se.

Ano. Já hlásám, že zpívat umí každý. To je moje kredo, za tím si stojím. Když mě poprvé lidi požádali, abych je učila zpívat, bylo to ve Velké Británii, řekla jsem: Proč vás mám učit, zpívat umí každý. Ale neměla jsem s tím zkušenosti. A dneska po třiceti letech intenzivní práce vám můžu s čistým srdcem říct, že jsem měla pravdu. Když začínám moje semináře, říkám: Všichni umíme zpívat, ale ne všichni věříme, že zpívat umíme. Je to o hlavě.

Jak to cítíte vy v sobě. Co jste uvnitř?

Narodila jsem se bílá, modrooká a díky tomu jsem se jim do té hry hodila. Mohli zakrýt, že jsou Romové. Věděla jsem od sedmi let, že rodina z tátovy strany jsou Romové. Řekla mi to pomlouvačná teta.

Doma se o tom nemluvalo?

Nikdy. Ona mi řekla: Vy špinaví cikáni. Přitom sama byla Romka. Žena tátova

bratra. Přiběhla jsem k babičce a říkala jsem, co říkala. Strašlivě se pak pohádaly a už se myslím nikdy neusmířily. Nemohli to tetě odpustit. Věděla jsem, kdo jsme, ale nikdy jsem to neřešila. Až do tatínkovy smrti. Bydlela jsem v Británii, když táta umřel. Bylo mi sedmadvacet. A byl to pro mě životní zlom. Já jsem byla tam, on tady. Nemohla jsem se s ním rozloučit, říct mu, jak ho moc miluju. Zůstala jsem se všemi těmi pocity a obrovskou bolestí sama. Neměla jsem se s kým podělit, jak byl můj táta krásný, a vyplakat se. Tentokrát jsem začala zpívat. Byť jsem zpívala celý život, ale nikdy mě nenapadlo, že ze mě bude zpěvačka. Ale tentokrát jsem cítila, že mu toho tolik dlužím a bylo mi tak smutno a strašně mi chyběl. Zpívala jsem z bolesti. Nebyl to zpěv, ale výkřiky. Na mém prvním koncertu lidi tleskali a dupali a výskali, aniž rozuměli, o čem zpívám. Tam mně došlo, že měl táta pravdu. A začala jsem zpívat.

Táta mně dal všechno romské. A když umřel, otevřelo se to ve mně. Jako by mi z vrchu řekl: Běž tou cestou. A já v sobě objevila romství.

Když se mě dneska zeptáte, co jsem, cítím romskou krev. Cítím, že jsem Romka. A učím to i další: pojďme k emocím,

nezapomeňme, že cítíme. Svět, o kterém mluvím, Neromové nemají.

Jaké emoce ve vás vzbuzují lidé, kteří se stali pěstouny?

Někteří jsou úžasní. Nelehká role. Určitě plno zklamání, člověk věří a najednou

zjistí, že dítě nesplnilo očekávání, což se ale stává i u jiných rodin. Ale co mně se na tom opravdu líbí, když pěstouni vyprávějí, s jakou láskou a srdcem ty děti vychovávají. Je to obrovská oběť a věřím jim to.

Ale pak máte pěstouny, kteří to nedělají úplně z lásky. A to pak nemůže dopadnout úplně dobře. Ale ty jsem tady naštěstí nepotkala.

Cítím k pěstounům obrovskou pokoru a obdivuji je za to všechno, co pro děti dělají.

Uměla byste být pěstounkou?

Nikdy jsem o tom nepřemýšlela, život mě vedl jinou cestou. Mám dvě děti a pět vnoučat. Jsem babička, která je pořád na cestách, pracuje a pomáhá celému světu. Takže bych si přála být s dětmi víc. Na mé cestě bych nemohla splňovat roli rodiče-pěstouna. Ale připadám si trochu jako pěstoun - posledních dvacet let pracuji intenzivně s romskými dětmi, teď ještě intenzivněji, práce narůstá. Mýma rukama prošlo na tisíce romských dětí, a co je úžasné, že i to, kteří nevydrželi a odešli, něco se na ně přeci jen nalepilo a začínají o své budoucnosti přemýšlet jinak. Vlastně jsem odchovala první generaci mladých Romů. Tři z nich jsou mými asistenty, vyučují se mnou a jsou mou velkou nadějí, že až tady nebudu, budou pokračovat. Počítám s tím, že spolek brzy přeberou a já je zpovzdálí budu sledovat a trošičku, dokud jsem tady, navigovat, aby šli dál správným směrem.

Co byste chtěla, aby si lidé z vašich workshopů vzali?

Že když my, lidé, Romové i Neromové, otevřeme srdce, tak jsme krásní.

A co to všechno dává vám?

Radost a smysl, když vidím, že porozuměli a odnesli si to do svých životů.

Jana Fabianová

Bud'te hrdí na to, kým jste, učila zpěvačka rodiče i děti

Dva intenzivní dny sebepoznávání, to byl zářijový víkendový workshop zpěvačky a muzikantky Idy Kellarové v ostravské Chaloupce. Přišli na něj pěstouni a jejich děti a víkend protančili, prozpívali a prodebatovali – převážně o tom, co je to být Rom.

„Byli jsme na Idě i vloni na Idě, byla jsem zvědavá, co nám dá letos, co se dozvíme nového. Jsme pěstouni, tři naše děti chodí do školy, kde je 60 procent romských dětí. Naše děti rády zpívají, hrají na hudební nástroje. Ať je člověk jakékoli barvy, zajímá mě, jaké má kdo srdce,“ vysvětluje Zdenka Zbořilová.

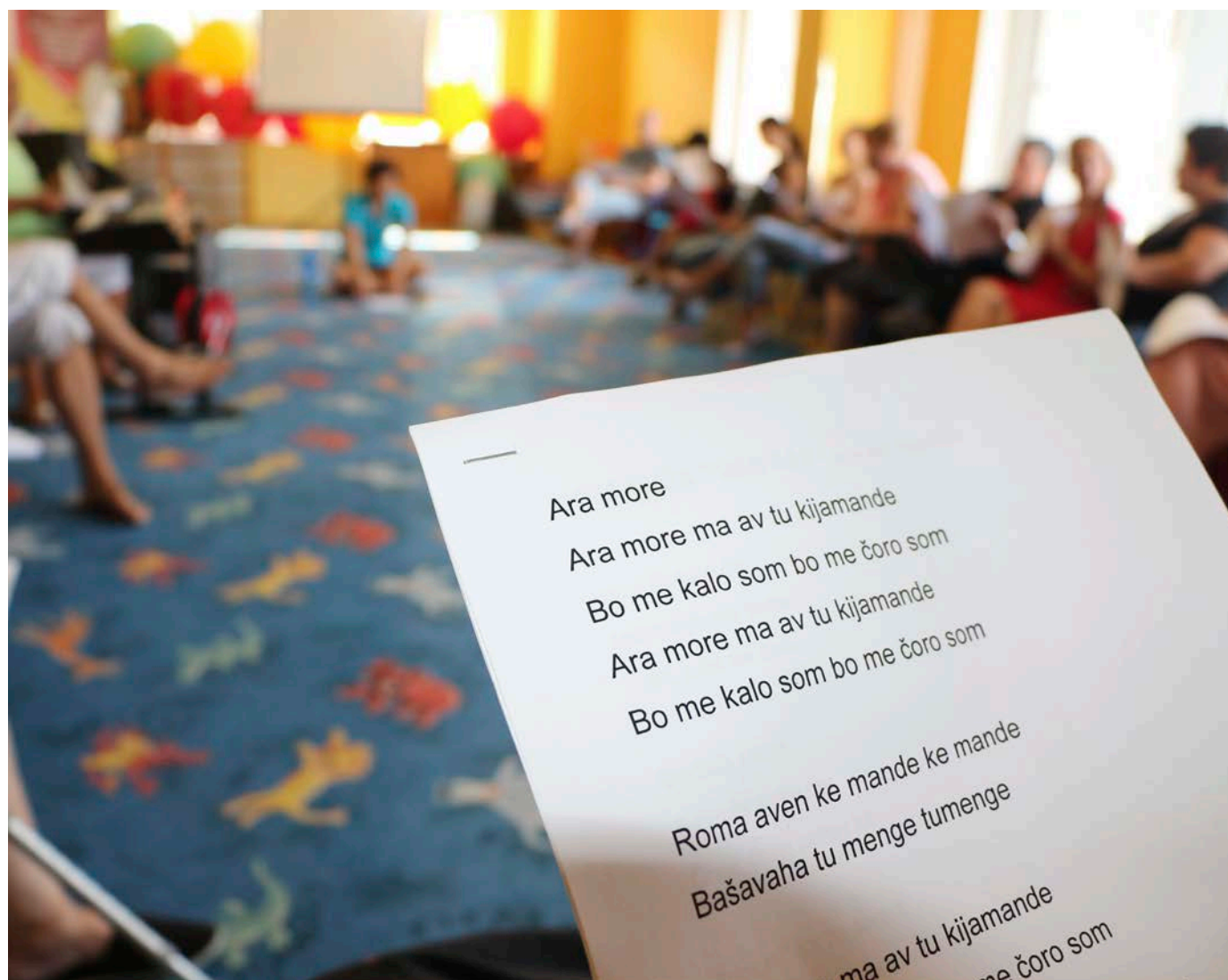
Zatímco dospělí si nahoře povídali o identitě a cestě k sobě samému, v přízemí burácela muzika – děti s lektorem tancovaly hip hop. Úsměvy od ucha k uchu,

živelnost sama. „Bavilo mě to, tanec i zpěv,“ shrnuje spokojeně devítiletý Filip.

„Celé dva se přednášelo na téma kultura Romů, jejich historie a život. Navazovaly hodiny pohybu, tance a zpěvu romských písniček, většinou trojhlasně. Toto všechno zvládly také děti. Na závěr víkendu proběhl koncert, děti zpívaly dospělým a naopak. Vše se pěkně propojilo,“ říká ředitelka Rodinného a komunitního centra Chaloupka Edita Kozinová. „Chaloupka intenzivně pracuje s mnoha

romskými rodinami v oblasti náhradní rodinné péče. Současně jsme v roce 2016 realizovali projekt Slova nejsou důležitá pro podporu menšin v Moravskoslezském kraji. Ida u nás dokázala propojit kulturu romskou s neromskou, a to nejen mezi dospělými, ale také mezi dětmi,“ dodává šéfka centra.

Sama nadšeně pozorovala, jak Ida Kellarová rozezpívává krom pěstounů a jejich dětí taky i zaměstnankyně Chaloupky. „Zaradovala jsem se, že romská kultura

a zejména písničky baví i moje kolegyně, sociální pracovnice. Je radost je slyšet, jak si trojhlasně zpívají Marušbo. Díky dvěma dnům a projektu Slova nejsou důležitá jsme nastartovali náš malý chaloupkovský dětský sbor, který připravuje písničky na akce spojené s podporou pěstounské péče a kampaně Dejme dětem rodinu. Jsem ráda, že to děti tak skvěle chytlo."

Všechno spokojeně pozoroval přítel a host Idy Kellarové, dramaturg České filharmonie Petr Kadlec. Pojí je hudba, filharmonici spolupracují se sdružením Miret Idy Kellarové a sborem Čavorenge, který založila. „S Idou spolupracujeme třetím rokem, hodně se setkáváme na uměleckých věcech, na zkouškách a koncertech s Čavorenge. Když mi říkala, že se v Ostravě potká s pěstouny a s jejich dětmi, říkal jsem si, že bych to rád zažil a viděl. Jsou tady Romové i Neromové, to je dobře, splňuje to, co je potřeba čím dál víc – aby se lidi potkávali, poznali, měli osobní zkušenost, jinou než mediální,“ myslí si. „Romové se často stydí za své romství, to je hodně silný motiv Idiny práce – chce pomáhat Romům, aby se cítili být hrdí a měli nač být hrdí. Ale hrdost nevznikne jen tak, musí být spojená s nějakou prací, úsilím, vědomím o vlastní kultuře. To je silný motiv sboru Čavorenge, který Ida vede a ve kterém jsou děti, které jsou často od romství odpojené, a tudíž ve vzduchoprázdnu. Ida takové vzduchoprázdno nesnáší a ví, že se v něm nemůže odehrát žádný pořádný život, to neplatí jen pro Romy, to platí pro nás pro všechny. Pokud člověk nevěří, nevidí směr a nejde jím, tak se nikdy nenajde, nenajde sám sebe,“ uzavírá Petr Kadlec. **(joh)**

Pěstounská máma: Jedenáct let uteklo jako voda

Kariéru finanční manažerky vyměnila Anna Dobošová před více než jedenácti lety za pozici trojnásobné pěstounské mámy. O pěstounství nemluví jako o zaměstnání, ale jako o hodnotě, která dala jejímu životu náplň, smysl, řád. A po dekádě sbírání vlastních zážitků a zkušeností dnes pomáhá druhým, aby zodpovědnou pěstounskou roli zvládali s noblesou.

„Usilovali jsme o adopci. V rámci přípravy jsme celá skupina jeli na návštěvu do kojeneckého ústavu v Opavě. Tam nás přivítala sociální pracovnice a malá brýlatá holčička. Já jsem byla jediná z naší skupiny, kdo měl také brýle. Měla zelené kulaté obroučky a velkou vyřídilku. Už jí bylo téměř tři a půl roku. Chytila mě za ruku a už mě nepustila,“ popisuje pěstounka okamžik, který ji i jejího muže přiměl změnit záměr – namísto adopce se rozhodli pro pěstounskou péči.

Váhali jste dlouho?

Po odchodu jsme si s manželem sedli venku do auta a řekli jsme si, že jdeme zpátky. Šli jsme. Dozvěděli jsme se, že tam Verunka má mladšího brášku, který byl mezi dětmi od půl do tři čtvrtě roku, a že hledají někoho, kdo si vezme oba sourozence. Protože jinak by musela do dětského domova, v kojeneckém ústavu už přeshluhovala.

Zpět do Ostravy jsme jeli s tím, že tohle není varianta pro nás, že nemáme na to, abychom jako bezdětný pár rovnou zvládli dvě malé děti. Romana jsme tehdy ani neviděli. Pořád jsme to doma probírali, až jsme se vrátili zpátky, že chceme poznat i Romana. V necelých devíti měsících byl ve skupině batolat. Uměl sedět s oporou, ale po čtyřech se mu lézt nechtělo. O to víc nás později překvapilo, že už na Vánoce chodil sám.

Nakonec jsme se rozhodli, že do toho půjdeme. Jsme netypický případ. Správně to funguje tak, že když je volné dítě, na krajském úřadě pro něj hledají nejvhodnější rodiče. Ne že žadatelé přijdou a chtějí konkrétní dítě. Ale protože to byla specifická situace a čas běžel, šli jsme se zeptat na možnosti a na kraji byli velice vstřícní. Takže jsme si v listopadu 2005 přivezli domů Veroniku a Romana.

Proč místo adopce pěstounská péče?

Děti nebyly právně volné, jiné řešení nebylo. V Opavě jsme dostali nejen kompletní zdravotní zprávy dětí, ale i velký nadstandard – všechny tety měly potřebu nám říct, jaké děti jsou, jak se chovají, jak reagují, co mají rády, co ne. Dokonce nám sepsaly denní režim a řekly nám, abychom jej na začátku zkusili dodržovat, ať se děti u nás cítí už od začátku bezpečně. Bez jejich rad bych byla úplně ztracená. Když jsme si děti vyzvedávali, Veronice bylo tři a tři čtvrtě roku, Romanovi jedenáct měsíců.

Jak jste to zvládali?

Nebylo moc těžké se společně rozhodnout, že přijmeme dítě. Hodně těžké bylo se rozhodnout, že přijmeme dvě najednou. Manžel byl od rána do večera v práci. S dětmi mohl být prakticky jen o víkendech. Domů si přivezete dvě děti, nic nemáte. Sháníte oblečení, obutí, kočárek, postele, základní hračky. V tom nám velice pomohla rodina i kamarádi.

Zjistíte, že celý den vaříte, perete, běháte kolem dětí, ale neděláte to, co jste chtěli – být s nimi. A máte děti, které to nemají jednoduché. Veronika už byla větší, ale neměla ke svému mladšímu bratrovi vybudovaný žádný vztah. Věděla, že je to bratr, ale za tím slovem nic nebylo. Začala na něj žárlit, protože odebíral pozornost, kterou chtěla pro sebe. Najednou se cítila „normální“, měla maminku a tatínka a chtěla je mít jenom pro sebe. Takže se ve čtyřech letech chovala jako mnohem mladší dítě, které s vámi chodí všude, i na záchod. Do toho Roman trpěl silným atopickým ekzémem. Bylo potřeba okamžitě řešit lékaře, neustále promazávat, hlídat stravu. Více než rok nespál celou noc v kuse, budil se čtyřikrát, osmkrát za noc, jak ho ekzém trápil.

Ze začátku jsem měla pocit, že to vůbec nezvládám. Že dělám něco špatně. Potom mi přes týden pomáhala i maminka, abych se dětem mohla víc věnovat. Veronika například odmítala chodit kolem mateřské školky. Školku brala jako ústav.

Nebylo možné ji nechat bez dozoru. Buď se mě držela, nebo chodila s cizími lidmi, protože v kojeneckém ústavu bylo deset tet a ona neměla problém komukoli cizímu cokoli povykládat, a dokonce s ním odejít.

Bylo to v listopadu, prosinci, lednu, spousta sněhu a absolutní izolace. Na jaře se to začalo zlepšovat. Veronika souhlasila, že by zkusila jít na dopoledne do školky. A začalo se jí v kolektivu ostatních dětí líbit. Roman taky dělal velké pokroky.

V červnu jsme jeli na den dětí do kojeneckého ústavu do Opavy. Paní doktorka si mě vzala stranou a řekla, že viděli biologickou matku a že je ve vysokém stupni těhotenství. Je zvláštní, že mě ani nenařadilo, že by mohl být další sourozenec.

V září jsme volali do kojeneckého ústavu, zda-li neví, jestli už je sourozenec našich dětí na světě. Dozvěděli jsme se, že je to holčička a že je u nich v Opavě. Tak jsme se jeli na Kristýnku podívat a na konci října jsme si ji přivezli domů.

Co se dělo, když jste řekla doma dětem, že přibude Kristýnka?

Bylo to moc hezké. Vzali to úplně přirozeně. Prostě sestřička. Viděli jsme ji jedinkrát jako miminko v peřince, usnula manželovi v náručí. Bylo jasné, že je

naše. Na jednu stranu máte pocit, že už je to dost, že už toho víc nezvládnete, ale na druhou stranu si říkáte, že máme být pohromadě. Nechtěli bychom žít s pocitem, že by Kristýnka žila někde jinde. Nepochybují, že by se pro ni rodina našla. Ale proto jsme si vzali dva, aby byli pohromadě a nerozdělili je.

Přijela jsem si pro ni do Opavy den předem, s miminkem se tam do druhého dne spí. Druhý den přijel manžel s dětmi, přijeli si ji vyzvednout. Měla pět měsíců. Přijeli si pro ni do svého domečku do Opavy. Pro sestřičku. Přijetí bylo okamžité. Více sourozenců už děti nemají.

Milý problém nastal, když jsme do Opavy jezdili později. Děti zjistily, že už máme prázdný nosič-vajíčko a do auta by se ještě někdo vešel. Vždycky tam bylo několik hezkých miminek. Brali to podle toho, jestli je místo v autě.

Všichni tři jsou velmi šikovní, bystří, se spoustou zájmů, kroužků. Všichni se povedli. Každý je jiný, ale když je třeba, umí držet pohromadě.

Jak se stalo, že jste se pěstounství začala věnovat i pracovně?

Bylo to úplně přirozené. Odcházela jsem z firmy s tím, že se tam po první rodičovské vrátím. Protože jsem byla doma

izolovaná a potřebovala jsem s dětmi ven, začala jsem jezdit do Chaloupky do herny a do cvičení pro děti. Jako maminka. Potom jsem začala pomáhat s výtvarnou hernou a hlídat děti, když se učila angličtina a čeština pro cizince. Postupně jsem fungovala jako pomocná maminka.

Potom začaly prosakovat informace, že přijde změna zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Jako většina pěstounů jsem z toho měla velké obavy. V té době mi Edita Kozinová řekla, že by se chtěli stát doprovázející organizací pro pěstounské rodiny, jestli bych na projektu nechtěla spolupracovat. Dohodli jsme se, že si vezmu na starosti pravidelné vzdělávání pěstounů a že budu vycházet z toho, jaké potřeby mám já a pěstouni z mého okolí.

Každý pěstoun má povinnost se 24 hodin ročně vzdělávat. Mám v Chaloupce na starosti kompletní vzdělávání pěstounů. Od zjištění potřeb, přes vytipování témat, získání lektorů, zařízení termínů, komunikaci s pěstouny, evidenci vzdělávání, organizaci.

Postupně přibývaly pěstounské rodiny a potřeba například doučovat děti. Tak jsem začala pomáhat organizovat i tuto aktivitu. Pracuji s dětmi na projektu Sportem proti nudě, kde se snažíme děti přivést k pravidelnému sportování. Pořádáme ví-

kendové vzdělávací pobyty. V rámci Erasmus+ s výtvarnicí Anitou Příbylkovou připravujeme výstavu, tam je mou prací organizovat jednotlivá setkání a pomáhat motivovat děti. Podílím se na organizaci dalších akcí, pomáhám s Tátafestem, Valíme se Slezskou, Slezská žije pro děti. Spolupracuji na projektech, které tady jsou, v oblastech, kde můžu být platná.

Pěstounkou jste jedenáct let. Dojmy?

Mám problém, když se lidé dozví, že jsme pěstouni, a řeknou, že nás obdivují. Já to tak necítím. Když se nám podaří postavit děti do života, pak to ráda uslyším. Ale to bych ráda slyšela i u vlastních dětí. Myslím, že bych se k biologickým dětem nechovala jinak.

V dospělém věku dokážu docenit, co pro mě udělala moje rodina. A jsem jim upřímně vděčná. Chtěla bych, aby naše děti, až budou dospělé, řekly: bylo to fajn, protože jsme byli spolu a v rodině, naučili jsme se fungovat v běžném životě a máme se kam vrátit. Z mála pěstounských rodin děti v 18 letech odejdou z domu. Je to rodina už napořád.

Jak vypadají vaše Vánoce?

Běžně. Štědrý den slavíme doma - nás pět a zvířata. Dopoledne jdeme do ostravské ZOO, kde se scházíme s přáteli. Večer přijde Ježíšek. Na začátku to bylo zvláštní, Veronika se rozplývala nad každou věcí, co dostala, pořád nevěřila, že je to jen její. Že to není erární. Roman ani Kristýnka už to tak neměli.

Přání u nás odpovídají věku a zájmům dětí, sedíme u pohádek, povídáme si, baštíme cukroví, vždycky si plánujeme, že půjdeme na půlnoční, a pak tam nikdy nedojdeme. Jeden volný den trávíme u rodiny manžela a druhý u mé rodiny. A co je na tom hezké, že to jsou pro obě strany naší rodiny vnoučata.

Že děti vaše rodiny přijaly.

Absolutně. Vím, že to není úplně běžné. Taky každý rok chodíme na Slez-

skostravský hrad pěšky na betlémy a na Nový rok na ohňostroj do Ostravy-Hrabůvky. Tím u nás Vánoce končí.

Co byste do nového roku popřála pěstounům?

Pevné nervy. Aby věděli, že si mohou mezi dalšími pěstouny najít někoho, kdo jim sedne. Na začátku pěstounství mi právě tohle chybělo. Měla jsem vždycky skvělou sociální pracovníci, ale měla jsem taky potřebu s někým sdílet, někomu o problémech říct. Pro mě byl přelomem víkendový pobyt maminek. Bez dětí. Jela jsem tam s pocitem, že jsem neschopná matka i pěstounka. A zjistila jsem, že jsem úplně normální. Byla to úžasná psychohygienu. Vzala jsem si kontakt na pár ženských, které mi seděly, těm jsem volala, když mi bylo těžko. A zjistila jsem, že problémy, které řeším, jsou malinkaté oproti jiným pěstounům,

kterí mají děti s alkoholovým nebo drogovým syndromem, děti s fyzickým nebo mentálním postižením, děti, které utíkají z domova. Ale jen proto, že jsem byla zavřená doma, byly pro mě moje problémy obrovské.

Takže bych všem pěstounům chtěla říct, aby se nezavírali doma. Přeju jim, aby měli z dětí radost. Nikdy jsem si nemyslela, že budu matka plačka, a obrečím dodneška každé vystoupení, každý úspěch. V těchto chvílích jsem šťastná. Každé dítě má nějaký talent. Jde jen o to pomoci mu jej najít. Snažíme se dětem otevřít dveře, aby si toho mohly hodně vyzkoušet. A až budou dospělé, aby se mohly rozhodnout, co je bude bavit a čemu se budou věnovat. O to se snažíme i v Chaloupce - umožnit pěstounským dětem, které takové možnosti nemají, aby se mohly najít.

Jana Fabianová

Ing. Anna Dobošová (45)

- ▶ pochází z Uničova, do Ostravy přišla studovat obor bankovníctví-finance na Ekonomické fakultě Vysoké školy báňské
- ▶ osm let pracovala jako komerční pracovník v bankách, na starosti měla podnikatele, poté dělala finanční manažerku v soukromé stavební firmě. Od roku 2005 je pěstounskou mámou tří dětí a od roku 2013 spolupracuje s ostravským Rodinným a komunitním centrem Chaloupka, na starosti má především vzdělávání pěstounů
- ▶ s manželem Petrem vychovává dcery Veroniku (14) a Kristýnu (10) a syna Romana (12). Společnost jim doma dělá také kocour Scooby a parta šneků
- ▶ ráda čte historickou literaturu, současný román a detektivky, baví ji tvořit z papíru, korálků, látek a čehokoliv dalšího, ráda jezdí na procházky do Beskyd a do Jeseníků, kde vyrostla

Jak se stavíme k pěstounství, zajímal se výzkum

Kdo jsou to pěstouni? Kolik jich v Česku máme?
O kolik dětí se starají? A co si o nich myslíme?

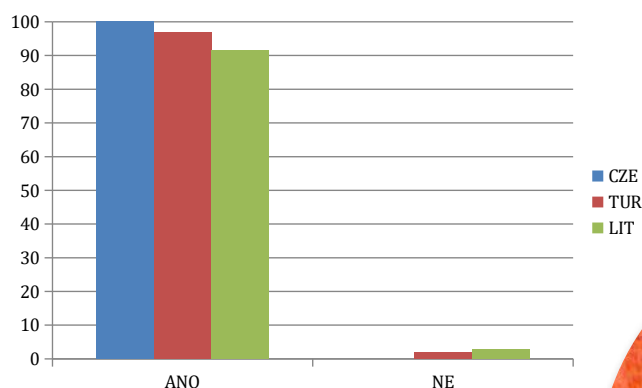
Dvacet pěstounských otázek a čtyři demografické obsahoval dotazník sestavený pro česko-belgicko-turecko-litevský výzkum, který je součástí projektu Erasmus+ a má jasný cíl: „Zmapovat informovanost, povědomí o pěstounství v zemích, které se projektu účastní,“ říká autorka formuláře Martina Schneiderová.

Český propěstounský zástupce, Rodinné a komunitní centrum Chaloupka z Ostravy, dostalo za úkol připravit smysluplné otázky, které by ozřejmily, jak o pěstounství lidé ve všech čtyřech zemích smýšlejí. A co o něm vůbec vědí.

„Předpokládali jsme, že povědomí o pěstounství není velké, ale to mohli prokázat, potřebovali jsme jasné podklady z dotazníkového šetření. Přestože Moravskoslezský kraj patří v pěstounství k nejsnaživějším v zemi, často se setkáváme s názory, že pro mnohé děti je lepší ústavní péče než rodina,“ říká ředitelka Chaloupky Edita Kozinová.

„Otázky byly ve všech zemích podobné, jen se přizpůsobily místním podmínkám. V každém státě odpovědělo nejméně sto lidí. V Česku jsme jich oslovili ještě o něco víc, zapojilo se 151 respondentů, z toho 46 mužů a 105 žen. Nebyl to náhodný výběr, cílili jsme konkrétně na rodiče. V Ostravě jsme se ptali i na akcích pro rodiny jako byl červnový Tátafest či zářijové Valíme se Slezskou nebo před základní školou, kam rodiče děti vodí,“ vysvětluje Schneiderová.

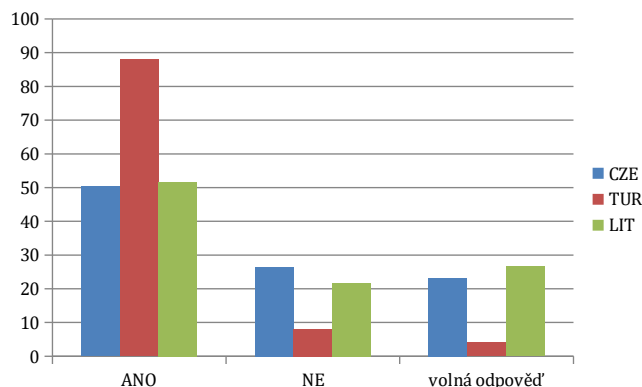
Postarali byste se v případě potřeby o dítě svého kamaráda?

Některá zjištění se čekala, jiná překvapila. Všichni respondenti v Česku shodně odpověděli, že by se v případě potřeby postarali o dítě svého kamaráda. V Turecku odpovědělo kladně 97% respondentů, v Litvě by se o dítě kamaráda postaralo 91,6% dotazovaných.

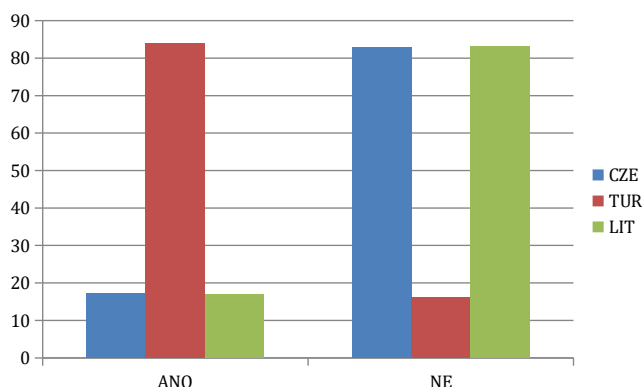
OK
Organizace
rodinné
s Moravskos
Ostrava a
a obcemi v
pro podpo
spolup
De

Vzali byste si do péče cizí dítě?

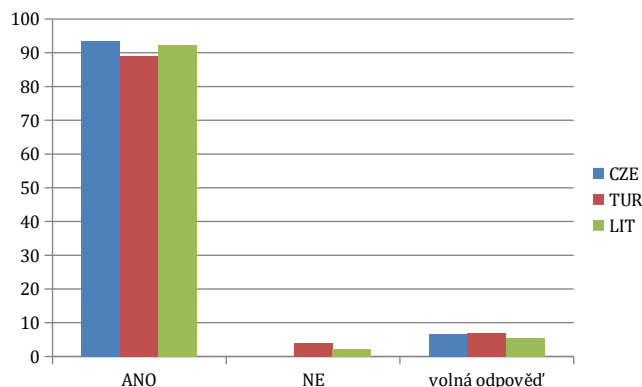
Polovina českých i litevských respondentů uvedla, že by si vzala do péče cizí dítě, 26,5% v ČR a 21,7% v Litvě by si naopak cizí dítě do péče nevzalo. „Ostatní oslovení Češi uváděli, že by záleželo na konkrétní situaci nebo na stanovisku rodiny. Ve dvou případech uvedli, že by si cizí dítě vzali do péče v situaci, kdy by neměli vlastní děti. Odpovědi v Litvě byly velmi podobné. Většina tureckých respondentů (88%) však na tuto otázku odpověděla kladně - vzali by si cizí dítě do své péče,” interpretuje výsledky Schneiderová.

Uvažujete o možnosti stát se v budoucnu pěstounem?

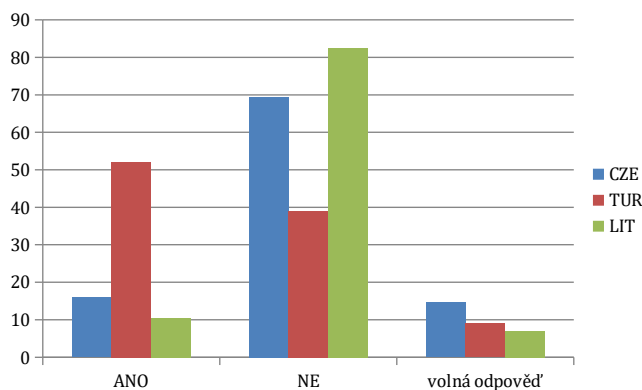
84% respondentů v Turecku uvedlo, že uvažuje o možnosti stát se v budoucnu pěstounem. Odpovědi v Česku a Litvě jsou téměř shodné. 17,2% českých respondentů odpovědělo, že o takové možnosti uvažují, 82,8% o tom neuvažuje,” doplňuje autorka výzkumu.

Myslíte si, že je pro dítě lepší vyrůstat v rodinném prostředí než v ústavní péči?

Čeští, stejně tak litevští i turečtí respondenti byli zajedno: rodina je podle mínění naprosté většiny z nich rozhodně lepší než výchova v ústavu.

Myslíte si, že si společnost pěstounů dostatečně váží?

Více než dvě třetiny dotázaných v Česku (69,5%) si myslí, že si společnost pěstounů dostatečně neváží. „Jen 15,9% dotázaných má pocit, že si společnost pěstounů váží dost. V Turecku si 52% respondentů myslí, že si společnost pěstounů dostatečně váží, a 39% dotázaných má pocit, že tomu tak není. V Litvě odpovědělo na otázku kladně pouze 10,5% respondentů.

Většina z nich, celých 82,5%, je však přesvědčena, že si společnost pěstounů neváží. Je tedy velmi žádoucí, aby se problematika pěstounské, respektive náhradní rodinné péče více dostala do povědomí společnosti, aby se zvýšil status lidí, kteří se této ušlechtilé práci věnují,” upozorňuje Schneiderová.

Autoři výzkumu čekají ještě na zjištění čtvrté zúčastněné země, Belgie. Smyslem šetření není pouze sebrat data. Zapojené státy počítají s tím, že s výsledky, kterých se společně doberou, budou dále pracovat. „Následovat by měla propěstounská kampaň a po ní opakování dotazníkového šetření,” vypráví Martina Schneiderová. „Na konci projektu za dva roky budeme ověřovat, zda bylo cílení informací v kampani správné nebo nesprávné,” uzavírá Edita Kozinová.

Jana Fabianová

Základní myšlenka kampaně Dejme dětem rodinu

Kampaň má přispět ke změně současné situace dětí v dětských domovech a jiných ústavních zařízeních, podpořit jejich výchovu v náhradních rodinách a zajistit jim patřičné rodičovské vzory. Zároveň je smyslem a cílem projektu odstranit nedostatečnou informovanost lidí o této problematice.

Vzájmu každého dítěte je vyrůstat v klidném a harmonickém prostředí. Ne každý z rodičů však může toto zdravé rodinné zázemí svým dětem zajistit. Iz tohoto důvodu se mnoho dětí ocitá v ústavní výchově (dětské domovy, dětská centra). Alternativou ústavní výchovy je náhradní rodinná péče, jež může být realizována formou osvojení, pěstounské péče, pěstounské péče na přechodnou dobu, poručenství nebo svěřeni dítěte do výchovy jiné fyzické osoby než rodiče. Pojďte ji s námi podpořit!

Více na www.dejmedetemrodinu.cz

Kampani

zabývající se náhradní
u péči ve spolupráci
lezským krajem, městem
některými dalšími městy
v našem kraji se rozhodly
ru náhradní rodinné péče
prací v rámci kampaně
me dětem rodinu.

Litevské resumé: pěstounsky nejvíce souzníme s Belgičany

Rodinné a komunitní centrum Chaloupka a Unie center pro rodinu a komunitu se dostaly mezi asociace figurující v mezinárodním projektu Erasmus+, který napsali zástupci turecké organizace k porovnání pěstounské péče mezi Tureckem, Českou republikou, Litvou a Belgií.

První část proběhla v tureckém Denizli, kde jsme intenzivně porovnávali systémy pěstounské péče v ČR a zahraničí. V říjnu jsme zavítali do litevského Kaunasu. Proběhla prezentace odvedené práce od minulého setkání doteď. Každá země představila seznam realizovaných aktivit. Zástupci České republiky a Litvy se shodli v plynulém provádění klasických činností propojených s těmi v projektu. Belgi a Turecko značně ovlivnila současná politická situace, od které se odvíjela jejich produktivita práce, kdy Turci museli svou činnost na nějakou dobu dokonce pozastavit z důvodu nepokojů v jejich zemi. Belgičané přizpůsobili svou práci současným okolnostem v souvislosti s dopadem imigrantské krize na jejich území. Řeší tak nové metody sociální práce a podporu náhradní rodinné péče mezi imigranty.

Všechny země se zabývaly vzdělávacími semináři, aktivitami pro děti včetně arteterapie, prezentováním své činnosti a propagací náhradní rodinné péče.

Zvláštním úkolem bylo zpracování propagačního a motivačního spotu k pěstounské péči. Český krátký film režiséra Romana Motyčky vyprávěl zábavný a zároveň srdcervoucí příběh malého chlapce, který se o sebe stará úplně sám. Zvládne skoro všechno, chybí mu však pusa na dobrou noc, kterou si nedokáže dát. Litevci nám představili starší film, který ukazoval souvislost mezi ústavní péčí a vězením. Děti vychovávané mimo rodinné prostředí mají sklony k patologickým jevům, a tak často skončí právě v nápravných zařízeních. Belgická organizace chystá film na téma Pěstounská péče a děti imigranti. Vzhledem k tomu, že legislativa v této zemi nedovoluje

zobrazování obličejů dětí ve veřejných videích, budou tyto maskovány jako zvířátka. Na film se zajímavým nápadem a novou tematikou se moc těšíme. Pochlubili jsme se také čtvrtletníkem Pěstounovi (anglicky The Fosters), jehož dvě čísla jsme nechali přeložit a nabídli zahraničním kolegům ke čtení. Časopis sklídl ohromný úspěch.

Další částí programu byla prezentace litevské psychoterapeutky na téma trauma. Nic nového jsme se ale během zdouhavého popisu toho, co trauma je, nedozvěděli, naopak jsme s některými tvrzeními nesouhlasili.

Po teoretickém úvodu nám Litevci ukázali sociální práci s dětmi bez biologických rodičů v praxi. Navštívili jsme dům pro dvanáct dětí v náhradní péči. Dal by se přirovnat k malému dětskému domovu u nás v Česku. Dům nepůsobil příliš útulně. Stroze vybaven, bez jakýchkoliv osobních věcí. Na to, že děti v těchto prostorách dlouhodobě žijí, nebylo místo vůbec útulné a přívětivé. Pozitivní byli domácí mazlíčci, kteří dětem dělali společnost. S dětmi v domě pracuje vedoucí, sociální pracovníci, sociální poradci a dobrovolníci koordinující volnočasové aktivity. Venkovní prostor disponoval zahrádkami pro pěstování rostlin, hřištěm na hraní a bazénem. Dům byl nestátní, ale státem podporovaný – podpora na každé dítě a na prostory. Rovněž byl rekonstruován z finanční dotace Norských fondů. Přes vícezdrojové financování státu probíhá stále systematická činnost k získávání prostředků, protože současná podpora rozhodně není dostačující na údržbu tak velkých prostor.

Během společného sezení se strhla divoká diskuze ohledně výzkumu pově-

domí o pěstounské péči v jednotlivých zemích. S Belgií jsme se shodli, jak už je celkem obvyklé, na jasné strukturu dotazníkového šetření a kvótách určujících výběr respondentů. Domlouvat se na pravidlech s Tureckem byl ovšem nelehký úkol. Naštěstí jsme nakonec kolektivně přesvědčili zástupce Turecka, že takový výzkum je uplatnitelný při komunikaci s dalšími orgány ovlivňujícími pěstounskou péči, při změně legislativy a při pokroku v této oblasti. Proto musí být zpracován precizně.

Po diskuzi následovala další rozsáhlá prezentace o dětských traumatech, konkrétně o jejich zvládání s praktickým cvičením pro děti. Pro nás informace nebyly nikterak přínosné, protože se v této oblasti vzděláváme dlouhodobě a pravidelně. Nicméně Turci tuto jistě ocenili.

Za naopak velice užitečné považujeme setkání s litevskými pěstounskými rodiči, jejichž odpovědi na otázky o pěstounské péči nám umožnily mít jasnější povědomí o systému v Litvě.

Tímto oficiální vzdělávací program končil. Nám to ale nestačilo. V průběhu společných setkání jsme si všimli, že si ledaco můžeme předat s Belgií, a tak jsme řešili možnosti další součinnosti. Belgičany velmi zajímala naše práce s Romy, protože tuto u nich zatím nedokážou uchopit. Nás zase zajímal problém uprchlické krize a jeho řešení v kontextu sociální práce s rodinami.

Společnou řeč jsme našli v mnoha dalších tématech, a proto se velmi těšíme na březen 2017, kdy Belii navštívíme.

Tereza Polochová
projektová manažerka, Rodinné a komunitní centrum Chaloupka

NA CHVÍLI JSME ZASE BYLI RODINA

Jmenuji se Gabriel a je mi čtrnáct, chodím do 7. třídy. Bydlím u babičky a dědy v Ostravě-Porubě. Jsem u nich v pěstounské péči i se sestrou Brendou, které je pět. Na Vánoce pomáhám babičce s pečením cukroví. Vánoční stromeček míváme umělý a strojíme ho v obýváku den před Štědrým dnem. I když jsem v pěstounské péči prarodičů, je s námi u Štědrovečerní večeře také mamka, která nám přinese dárky.

Moje nejkrásnější Vánoce byly, když jsem měl deset. Na Štědrý den jsem dostal nejkrásnější dárek - pustili tatku domů z vězení. Tatka byl ve vězení na tři roky a po celou dobu jsem se s ním neviděl. Ani jsme si nevolali, jen nám občas (jednou za měsíc) napsal dopis. Tehdy se o mě a sestru mamka ještě starala. Pouze mamka věděla dopředu, že s námi Štědrý večer u prarodičů oslaví také tatka. Pamatuji si, že jsme se už s babičkou, dědou, sestrou a mamkou chystali jíst řízky se salátem, když náhle někdo zazvonil. Sestra Brenda si myslela, že už přišel Ježíšek, a tak běžela ke dveřím, aby otevřela. Z chodby jsem najednou uslyšel sestřin radostný smích. Brenda volala: „Tatka, tatka,“ a my ostatní jsme šli za ní. Ale nechtělo se mi věřit, že by tam byl opravdu tatka. Když jsme přišli ke dveřím, sestra stála u otevřených dveří sama. Ptali jsme se jí, kde je tatka. Brenda ale řekla, že si dělala srandu a byl to Ježíšek. Ve skutečnosti se však tatka schoval na chodbě a sestře řekl, ať jej neprozradí. Mamka si ale všimla stavebnice a panenky na chodbě. Proto šla na chodbu, a tam jí tatka vylekal. Všichni jsme se s ním přivítali objetím a pusou. Stále jsme nemohli uvěřit, že je s námi. Společně jsme povečeřeli. Vánoční dárky jsme dostali i od tatky, pro mě však bylo největším dárkem, že byl s námi a my byli zase celá rodina. **Gabriel Tancoš, 14 let**

O VÁNOCÍCH DĚKUJEME JEŽÍŠKOVÍ

Jmenuji se Tereza a v prosinci mi bude osm let. Bydlím u babičky a dědy a mám je moc ráda. Moje nejkrásnější Vánoce prožívám každý rok. V prosinci se na ně moc těším. Mám narozeniny. Tatínek a maminka mi popřejí přes počítač, ale na Štědrý den oba přijdou. Moc se na ně těším. Už odpoledne si spolu hrajeme. Pak čekáme, až vyjde první hvězda, a společně jdeme k večeři. Po večeři, když uslyšíme zvoneček, jdeme všichni ke stromečku. Tam nás čeká spousta dárků. Já už umím číst, a tak dárky rozdávám. Mám jich vždycky nejvíce. Po rozbalení dárků ještě poděkujeme Ježíškovi. Pak se díváme společně na novou vánoční pohádku v televizi. Rodiče jdou po pohádce domů a já se těším na další Vánoce.

Tereza Vašková, 7 let

NEJ ŠTĚDRÝ DEN? KDYŽ JSME BYLI VŠICHNI SPOLU

Jmenuji se Veronika, mám patnáct let a chodím do 9. třídy. Moje nejoblíbenější předměty jsou dějepis a zpěv. Bydlím v Ostravě a mám pět sourozenců. Na zahradě chováme slepice a velkého hlídačského psa. Členem naší rodiny je i jorkšír Amálka, kterou mají všichni rádi - nejvíce náš tatka.

Moje nejkrásnější Vánoce byly, když jsem je slavila s rodiči a všemi sourozenci. Krásné a úžasné Vánoce jsem měla pokaždé, ale nevyrovná se to Vánocům s celou rodinou, kdy jsme všichni pomáhali s přípravou štědrovečerní večeře. Po slavnostním jídle jsme odnesli použité nádoby do kuchyně a v tom zazvonil zvoneček. Celá rodina se přesunula zpět do obýváku k rozzářnému vánočnímu stromečku. Zapálili jsme prskavky a zpívali koledy. Pak přišla pro nás, děti, chvíle, na kterou se vždycky těšíme - rozdávání a rozbalování dárků. Dárky jsme dostávali postupně, od nejmladšího. Mým nejkrásnějším překvapením pod stromečkem byla sada pro kadeřnici. V té době jsem ráda všechny česala. Po dárkách nastala chvíle vánočních tradic - rozkrajování jablíček, pouštění lodiček z ořechů, hod botou a tak. A konečně nastala i trocha klidu a pohody, při které jsme sledovali tradiční vánoční pohádky a pojídali cukroví. Přeji si, aby všechny děti na celém světě měly tak krásné Vánoce jako já.

Veronika Vyklícká, 15 let

MÉ PLYŠOVÉ VÁNOCE

Jmenuji se Maruška a je mi patnáct let. Miluju zpívání - ráda bych se mu v budoucnu chtěla věnovat. Mám moc ráda arabskou hudbu, především zpěvačku Elissu. Její písně se mi tak líbí, že bych se chtěla naučit jejímu jazyku.

Když mi bylo deset let, odstěhovala jsem se s mamkou a tatkou do Velké Británie. Když jsme byli v Anglii, cítila jsem, že se mi život změnil k lepšímu, ale neměla jsem tam žádné kamarády a vše kolem bylo nové a neznámé. Do České republiky jsme se vrátily s mamkou letos v květnu, ale už bez otce. Rodiče si nerozuměli a hádali se.

Moje nejkrásnější Vánoce byly v roce 2014, kdy mi bylo třináct let. Vánoce jsme trávili pohromadě celá rodina a všichni jsme byli moc šťastní. Na večeři jsme měli řízek nebo rybu s bramborovým salátem. Když jsme povečeřeli, šli jsme všichni ke stromečku a rozdali jsme si dárky. Tenkrát jsem si pod stromeček moc přála krásného plyšového pejska. Když jsem si ho pod stromečkem rozbalila, měla jsem velkou radost. Byly mé nejhezčí Vánoce v životě.

Marie Kančiová, 15 let

Rodinné a komunitní centrum Chaloupka z. s. pořádá

Ples pěstounů

Radniční restaurace
Prokešovo nám. 1803/8, 702 00, Ostrava
20. ledna 2017 v 19.00 hod.

Vstupné: 290 Kč
v ceně zahrnuta večeře

PROGRAM:
bohatá *soutěž o zajímavé ceny*
FOTOSTĚNA HELAX

Vystoupení *dětí z pěstounských rodin.*
K poslechu a tanci hraje celý večer ostravská kapela
BANDA DEL CAFFE
/ Rudy Horvat
Maro Zeman
Svátá Tulej
Jan Krompolt
P. Sotoniak /

Ples pořádá Rodinné a komunitní centrum Chaloupka z. s. Ostrava
Vstupenky v předprodeji: Repínova 19 a Nádražní 117, Ostrava, tel.: 596 133 737, 737 208 566
www.rcchaloupka.cz email: info@rcchaloupka.cz
kocichova.rcchaloupka@gmail.com

RKC Chaloupka zve:

12.1. od 17.00

Nemoci trávicího traktu

20.1. od 19.00

Ples pěstounů

21.1. od 9.00-18.00

Nepřines mě čáp

Víkendové setkání pro budoucí rodiče s dulou Dagmar Hricovou

25.1. od 16.00

Karneval v Chaloupce

30.1. od 9.30-10.30

Pohádkové dopoledne s loutkovým divadlem

více informací o akcích na www.rcchaloupka.cz

O náhradní rodinné péči:

13.1. od 9.30-11 hod

Vlastní vzorce chování z dětství

lektor: Mgr. Alena Stoklasová
RKC Chaloupka

27.1. od 16 - 18.30

Přestupky

lektor: Martin Čížek

11.2. od 9-12.30

Příprava do školy, jak pracovat s nesoustředěným dítětem

lektor: Mgr. Hana Kocichová

17.2. od 9-10.30

Co je to zlozvyk, jak s ním pracovat

lektor: Mgr. Alena Stoklasová

24.2. od 16-18.30

Dluhy, půjčky, zadlužení, insolvence

lektor: Martin Čížek

17.3. od 9-10.30

Proč dítě potřebuje hranice, jak je nastavit a prosadit

lektor: Mgr. Alena Stoklasová

17.3. od 16 - 17.30

Konzultace k vyplnění přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2016

lektor: Ing. Monika Henželová
více informací o akcích na www.rcchaloupka.cz

RKC Chaloupka z. s.
areál MŠ Repínova 19, 702 00 Ostrava
tel.: 596 133 737, mob. 730 526 199

Program na LEDEN 2017

4.1. a každou středu od 16.00 hod. **KLUB MONTESSORI**
pro děti od 2 do 7 let (16.00, 17.00) s lektorkou a pedagožkou Mgr. Pavlinou Švecovou

5.1. a každý čtvrtek 16.30 - 17.15 hod. **BAREVNÁ JÓGA PRO DĚTI OD 3 LET**
cvičení jógy pro děti s lektorkou Mgr. Danielou Bártovou.

10.1. (út, stř) dopoledne **Ovocné saláty z naší kuchyně**
18.1. Vybrané recepty pro Vás připravují recepční a lektorky z Chaloupky.

10.1. (út) 15.30 hod. **Měsíční kurz přednášek a cvičení pro nastávající maminky**
s Dagmar Hricovou a Janou Čurdovou od 15.30 cvičení a od 16.30 přednášky.

12.1. (čt) 17.00 hod. **NEMOCI TRÁVICÍHO TRAKTU**
pokračování seminářů nutriční terapeutky Adély Dlouhé.

13.1. (pá) 9.30 - 11.00 hod. **Setkání s psycholožkou**
Pravidelná měsíční psychologická poradna s Alenou Mikulovou.

20.1. (PÁTEK) od 19.00 hod. **PLES PĚSTOUNŮ**
RKC Chaloupka pořádá v Radniční restauraci na Prokešově náměstí v centru Ostravy již 19. ročník tradičního Plesu pěstounů.

21.1. (so) 9.00 - 18.00 hod. **„Nepřines mě čáp“**
Víkendové setkání pro budoucí rodiče s dulou Dagmar Hricovou.

25.1. (st) 16.00 hod. **KARNEVAL V CHALOUPCE**
Pro všechny návštěvníky i hosty z širokého okolí pořádáme odpoledne plné radosti a zábavy v karnevalových maskách.

30.1. (po) 09.30 - 10.30 hod. **POHÁDKOVÉ DOPOLEDNE S LOUTKOVÝM DIVADLEM**
Zveme k nám do Chaloupky na novou aktivitu všechny, kteří mají rádi pohádky a pohádkové tvoření...

Rodinné a komunitní centrum Chaloupka z. s.
areál MŠ Repínova 19, 702 00 Ostrava
www.rcchaloupka.cz
email: info@rcchaloupka.cz
tel.: 596 133 737, mob. 730 526 199

RKC Chaloupka z. s.
areál MŠ Repínova 19, 702 00 Ostrava
tel.: 596 133 737, mob. 730 526 199

RKC Chaloupka vám nabízí od září 2016 tyto pravidelné aktivity:

Cvičení pro děti:

Berušky - masáže a cvičení kojenců pod vedením zkušeného lektora pro děti od 6 týdnů.
Pátek 9.00 - 10.00 hod.

Želvičky - Klub rodičů starších kojenců. Cvičení pro děti, které lezou, ale ještě nechodí, zaměřené na rozvoj psychomotorických dovedností, básniček a říkanek. **Pátek 10.00 - 11.00.**

Broučci I., II. - Klub rodičů mladších batolat. Cvičení pro děti, které již chodí, zaměřené na rozvoj motorických dovedností. Součástí lekce je hudební či výtvarná část.
Úterý 09.00 - 10.00, čtvrtek 09.00 - 10.00

Medvičci I., II. - Klub rodičů starších batolat. Cvičení pro děti od 2 let a starších. Lekce se skládá ze cvičení, zaměřené na rozvoj motorických dovedností.
Součástí lekce je hudební či výtvarná část- **úterý 10.00 - 11.00, čtvrtek 10.00 - 11.00**

Montessori klubík - středa odpoledne od 16.00, 17.00 pro děti od 2 do 7 let
s lektorkou Pavlinou Švecovou každý týden.

Dětská skupina s prvky Montessori - (původní název Miniškolička)
hlídání dětí s programem - **Každé pondělí, úterý a čtvrtek od 08.00 do 12.00 hodin** (přihlašování na tel.: 730 526 199). Cesta přirozeného vzdělávání pro děti od 2 do 4,5 let. K dispozici je plně vybavená třída s originálními Montessori pomůckami a vlastním didaktickým materiálem s lektorkou Renátou Kalikovou.

Barevná jóga pro děti - Každý čtvrtek od 16.30 - 17.15 pro děti od 3 let

„Moderní orientální tanec pro ženy“ spojený s přednáškami o zdravotním významu tanců - každou středu 8:30-9:30, 9:30-10:30 s lektorkou Julianou Menkalovou.
Po dobu této aktivity zajistíme (je třeba nahlásit předem)hlídání dětí.

Jóga pro ženy - Každý čtvrtek od 17.45 - 18.45, cvičitelka jógy Mgr. Daniela Bártová

Vzdělávání:

Angličtina pro děti - úterý 15.00 - 18.00 hod.
Angličtina pro začátečníky i pokročilé - úterý dopoledne
Česťina pro cizince - pátek dopoledne.
Cvičení a přednášky pro nastávající maminky - úterý od 15.30 (cvič.) a úterý od 16.30 (přednášky)

Připravená hudební a taneční výchova - pro děti od 5 let pod vedením pedagogů
ZUŠ E. Marhuly Ostrava - Mar. Hory, každou středu 16.15 - 17.45 hod.

Veškeré dotazy a přihlášky na kurzy, semináře a akce na uvedených kontaktech nebo přímo na recepci RKC Chaloupka. tel.: 596 133 737, 730 526 199, 724 267 179
www.rcchaloupka.cz info@rcchaloupka.cz